



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Roman Aronov, în interesele Tatianei Cebanu și lui Andrei Cebanu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Leonte împotriva lui Andrei Cebanu și Tatianei Cebanu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, constatarea încălcării dreptului la viața privată și a dreptului la domiciliu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Roman Aronov, în interesele lui Andrei Cebanu, Tatianei Cebanu și s-a menținut hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru

*(Dosarul nr. 2ra-658/23
NR. PIGD 2-20080990-01-2ra-02052023)*

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023. Prejudiciu cauzat prin inundație.
Recurs inadmisibil.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. C. Roșca
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi

10 septembrie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Roman Aronov, în interesele Tatianeii Cebanu și lui Andrei Cebanu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 iulie 2020, Tamara Leonte a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Cebanu, Tatianeii Cebanu și Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău, prin care a solicitat repararea prejudiciului material și moral, constatarea încălcării dreptului la viața privată și a dreptului la domiciliu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii reclamanta Tamara Leonte a indicat că la 02 aprilie 2000, a devenit proprietara ap.XX din str. XXXX, mun. Chișinău. Apartamentul reclamantei se află la etajul 4, are o suprafață totală de 35,80 m.p., dintre care 16,70 m.p. constituie suprafața locativă și 19,10 m.p. constituie suprafața auxiliară. Suprafața auxiliară este compusă din bucătărie cu suprafața de 11,20 m.p. , grup sanitar cu suprafața de 3,1 m.p., balcon cu suprafața de 1,2 m.p. și antreul cu suprafața de 3,6 m.p..

3. Pe parcursul ultimilor 2 ani, 2018-2020 se confruntă cu consecințele inundațiilor sistematice din apartamentul XX din str. XXXXX, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate lui Andrei Cebanu și Tatianeii Cebanu, fiind situat deasupra apartamentului nr. XX.

4. Reclamanta a comunicat că la nenumăratele somații verbale din partea sa, pentru a remedia circumstanțele cu privire la consecințele de la inundare, pârâții reacționează agresiv și refuză categoric să recunoască că de la ei din apartament se scurge periodic apă.

5. Consecințele inundațiilor sunt alarmante pentru reclamantă, deoarece acestea au un caracter continuu, adică nu a fost doar o singură inundare. Din cauza scurgerilor de apă, tavanul din camera locativă este de culoare maro-surie, cu mucegai, iar de pe peretele comun cu baia se dezlipesc tapetele. La fel, este și pe tavanul de la bucătărie, din antreu și din baie (grup sanitar), iar pereții comuni dintre baie și antreu și dintre baie și odaie sunt umezi și îngălbeniți de mucegai.

6. Din lipsă de acțiune din partea lui Andrei Cebanu și Tatiane Cebanu, s-a adresat cu cerere către gestionarul blocului locativ ÎMGFL nr. 1, pentru a crea o comisie și a constata circumstanțele inundațiilor din apartamentul acesteia.

7. Conform actului cu privire la inundare nr. 10/20 din 30 iulie 2019, comisia compusă din inginerul ÎMGFL nr. 1, V. Pantea, maistrul pe reparații A. Frecauțan, inginerul O. Balan, examinând, cazul referitor la inundarea ap. XX amplasat în mun. Chișinău, str. XXXXX, a stabilit că în camera de baie scurgerea s-a petrecut prin locul montării corpului de iluminat al tavanului. Tavanul este deteriorat, s-au depistat două porțiuni, persistă două pete galbene de 0,2m x 1m. În antreu s-au depistat două porțiuni deteriorate: a) tavanul de-a lungul peretelui comun cu baia persistă o urmă galbenă de 0,2m x 1m; b) peretele comun cu baia de 0,2 m x 0.5m. În odaie s-au depistat două porțiuni deteriorate: a) tavanul de 0,2 m x 0.2 m; b) o porțiune de tapetă dezlipită de 0,4 m x 0,1 m la peretele comun cu camera de baie. Inundația a avut loc din ap. XX amplasat mai sus.

8. Ulterior, după întocmirea actului cu privire la inundare nr. 10/20 din 30 iulie 2019 reclamanta, din nou a încercat să discute cu Andrei Cebanu și Tatiana Cebanu, dar aceștia în continuare au refuzat să participe la un dialog constructiv, manifestând un comportament scandalos, negând că cauza inundației apartamentului reclamantei ar fi din apartamentul ce le aparține.

9. Deoarece inundarea nu înceta, reclamanta prin intermediul chiriașului Rusu E., repetat s-a adresat cu cerere către gestionarul fondului locativ, prin care a solicitat sistarea alimentării cu apă a ap. XX din mun. Chișinău, str. XXXXX și constatarea repetată a inundației.

10. ÎMGFL nr. 1 a format repetat o comisie, care a venit la fața locului în apartamentul reclamantei. Prin actul cu privire la inundare nr. 10/29 din 07 octombrie 2019, comisia compusă deja din alți membri de cât cei din comisia anterioară, au constatat că urmele de inundare, adică petele galbene de pe tavan și pereți sunt mai mari.

11. Astfel, conform actului cu privire la inundare nr. 10/29 din 07 octombrie 2019, comisia compusă din inginerul - șef al ÎMGFL nr. 1 V. Luțica, inginerul ÎMGFL nr.1 V. Pantea, maistrul pe reparații al ÎMGFL nr. 1, A. Grecu au stabilit că inundația ap. XX amplasat la etajul nr. 4 al blocului locativ cu 5 etaje din mun. Chișinău, str. XXXXX, a avut loc în urma scurgerilor periodice, fiind depistate deteriorări la camera de baie - o porțiune de tavan și pereții interiori, pete umede cu miros specific cu dimensiunile de 1,3m x 1,5m; în antreu - o porțiune de tavan și pereții interiori, pete umede cu miros specific cu dimensiunile 1,0 m x 2,5 m; în odaia locativă - o porțiune de tavan, pete umede cu miros specific cu dimensiunile 1,0 m x 2,5m. Inundația are loc de mai mult timp din ap. XX, amplasat mai sus.

12. Reclamanta a menționat că pentru întocmirea actului cu privire la inundare nr. 10/29 din 07 octombrie 2019, a achitat 50 lei, fiindu-i eliberat de către ÎMGFL nr. 1, cecul (bonul fiscal) nr. 0940 din 07 octombrie 2019.

13. La 04 octombrie 2019, în adresa reclamantei a parvenit nota informată nr. 06/212 din 03 octombrie 2019, de la lichidatorul ÎMGFL nr. 1, I. Popa, informând reclamanta (prin intermediul chiriașului Rusu E.), că faptul inundării ap. XX din str. XXXXX, mun. Chișinău, a fost confirmat și recomandă reclamantei să demonteze parțial cutia decorativă, deoarece va influența pozitiv la uscarea pereților, iar proprietarul ap. XX a fost preîntâmpinat despre necesitatea înlăturării cazului de inundare și despăgubirea daunelor cauzate.

14. Din considerentul că nu au survenit schimbări în rezultatul ieșirii comisiilor la fața locului, iar pârâții nu au întreprins nimic pentru a înlătura cauza inundării și a stopa scurgerile de apă, reclamanta s-a adresat repetat la gestionarul fondului locativ pentru a deconecta apartamentul pârâților de la alimentarea cu apă.

15. Prin nota informativă nr. 06/243 din 28 octombrie 2019, reclamanta a fost informată că ÎMGFL nr. 1 are statut de întreprindere care doar gestionează rețelele ingineresti al fondului locativ, amplasat în subsoluri și etaje tehnice din blocurile gestionate.

16. Ulterior, prin intermediul unui avocat, a formulat o cerere prealabilă către Andrei Cebanu și Tatiana Cebanu cu circumstanțele de fapt și de drept indicate, solicitând soluționarea pe cale amiabilă a situației create.

17. De asemenea, reclamanta a menționat că pentru consultarea, întocmirea și expedierea cererii prelabile, a achitat onorariul avocatului în mărime de 500 lei, fiind eliberat bonul de plată seria QL nr. 152372 din 11 noiembrie 2019.

18. În rezultatul expedierii cererii prelabile, Andrei Cebanu a luat legătura telefonică cu avocatul, solicitând o întrevvedere pentru explicarea circumstanțelor cauzei.

19. Luând în considerare că sunt cauzate prejudicii care urmează a fi despăgubite și anticipând că pârâții în continuare nu vor fi de acord nici cu cererea de chemare judecată, dar sarcina probațiunii mărimii prejudiciului îi revine reclamantei, s-a adresat la Centrul Național de Expertize Judiciare pentru a fi emis un raport de expertiză.

20. Potrivit concluziilor raportului de expertiză extrajudiciară nr. 036 din 01 iulie 2020: defectele depistate, descrise în partea de cercetare, interiorul bunului imobil, ap.XX, înregistrat cu numărul cadastral XXXXX, amplasat în blocul locativ situat în mun. Chișinău str. XXXXX demonstrează că, acest apartament a suportat inundație, scurgere de apă din ap.XX, amplasat la etajul superior al aceluiași bloc locativ, cauzându-i un prejudiciu material.

21. La momentul cercetărilor urmelor de inundație depistate în interiorul bunului imobil, ap. XX, prezintă stare tehnică nesatisfăcătoare care influențează și are impact negativ asupra sănătății proprietarilor, cu nerespectarea normelor tehnice în construcții, normelor sanitare și normelor anteincendiare. Criteriile constructive: A - rezistență și stabilitate: siguranța în exploatare; D - igienă, sănătatea oamenilor, refacerea și protecția mediului înconjurător, la bunul imobil, ap. XX, amplasat în mun. Chișinău str. XXXXX nu sunt respectate, ceea ce emite starea tehnică nesatisfăcătoare a bunului și necorespunderea cerințelor normative în construcții stabilite de Legea nr. 721 din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții.

22. De asemenea, în urma cercetărilor se constată că defectele depistate la bunul imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, nu pot fi înlăturate local, este necesar de efectuat lucrări de reparație curentă.

23. Cu referire la costul lucrărilor de remediere ce necesită a fi demarate în încăperile interioare ale bunului imobil - ap. XX, constituie 53 203 lei, soldul dat, fiind compus din cheltuieli pentru materiale și utilaj fără TVA în sumă de 12 060 lei, cheltuieli manoperă fără TVA în sumă de 19 100 lei, cheltuieli indirecte în sumă de 13 176 lei, TVA în sumă de 8 867 lei.

24. În acțiunea înaintată de către reclamantă s-a invocat constatarea încălcării dreptului la viața privată de către Tatiana Cebanu și Andrei Cebanu.

25. În motivarea solicitării s-a indicat că drepturile civile personale nepatrimoniale, adică dreptul care nu are conținut economic și este indispensabil legat de persoană, sunt prevăzute de Constituție și Convenția europeană prin prisma practicii CtEDO, precum și de alte legi speciale, și pot fi clasificate în următoarele categorii: a) drepturi care privesc existența și integritatea persoanei: dreptul la viață, la sănătate, la respectarea vieții private, la integritate fizică și psihică (inclusiv a eredității), la onoarea, demnitatea și reputația profesională, dreptul la inviolabilitatea domiciliului, la secretul corespondenței, la secretul medical; dreptul la libera circulație.

26. Astfel, prin faptul inundării apartamentului reclamantei în rezultatul scurgerilor de apă din ap. XX care le aparține cu drept de proprietate pârâților, are loc o încălcare gravă a dreptului la respectarea vieții private. Din cauza umezelii care a distrus vopseaua și tencuiala de pe tavane, iar apa care s-a acumulat în pereți emană încontinuu un miros specific urât, la fel s-a instalat un mucegai puternic atât pe pereți cât și pe tavanul din odaia locativă, din antreu, bucătărie și baie. Mirosul de mucegai care este înțepător se răsfârge negativ și dăunător asupra stării de sănătate a reclamantei, o induc în stare de stres, de alarmare și depresie. Mirosul urât îi afectează nu numai starea psihică și fizică în sensul prejudiciului creat bunului imobil, dar

și din considerentul că este imposibil de locuit în apartamentul respectiv. Mirosul de mucegai afectează calitatea vieții reclamantei, deoarece este atât de puternic și s-a îmbibat în toate lucrurile din apartament, chiar și mobila miroase a mucegai, reclamantei îi miroase părul și hainele a mucegai.

27. Din cauza condițiilor nesatisfăcătoare nu poate locui în acest apartament, deoarece se simte foarte rău, amețește, tușește, nu îi ajunge aer să respire.

28. Despre prezența riscului la sănătatea reclamantei, deoarece din cauza inundării sunt încălcate normele sanitare și igienice este menționat și în raportul de expertiză extrajudiciară nr. 036 din 01 iulie 2020.

29. Consideră oportună constatarea încălcării prevederilor jurisprudenței CtEDO, făcând analogie cu situația creată în locuința reclamantei, unde Curtea a constatat violarea dreptului la respectarea vieții private. Astfel, Curtea a constatat că mirosul respingător care provenea de la o groapă de gunoi aflată în apropierea unei închisori și care intra în celula unui deținut, considerată a fi singurul „spațiu locuibil” de care a dispus acesta timp de mai mulți ani, intra sub incidența dreptului la respectarea vieții private și de familie (Brândușe împotriva României, pct. 64-67), la fel ca și neasigurarea de către autorități, pentru o perioadă îndelungată, a funcționării corespunzătoare a serviciului de colectare, tratare și eliminare a deșeurilor (Di Sarno și alții împotriva Italiei, pct. 112).

30. Astfel, având în vedere că reclamanta se consideră lezată și îi este încălcat dreptul la respectarea vieții private, a solicitat încasarea de la Andrei Cebanu și Tatiana Cebanu a câte 5 000 lei, în total 10 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral aferent dreptului sus-menționat, ca fiind încălcat.

31. La fel, consideră că îi este grav încălcat dreptul la domiciliu de către familia Cebanu. Reclamanta a solicitat să fie constată și încălcarea a acestui drept prin prisma faptului distrugerii nemijlocite a bunului imobil - ap. XX, care este domiciliul reclamantei.

32. Reclamanta a invocat că deși art. 8 protejează individul împotriva ingerințelor autorităților publice, acesta poate implica, de asemenea, adoptarea de către stat a unor măsuri menite să garanteze dreptul unei persoane la respectarea „domiciliului” său (Novoseletskiy împotriva Ucrainei, pct. 68), chiar și în sfera relațiilor dintre persoane particulare (Surugiu împotriva României, pct. 59). Curtea a constatat o încălcare de către stat a obligațiilor sale pozitive, din cauza faptului că autoritățile nu au luat măsuri ca urmare a plângerilor repetate formulate de un reclamant, potrivit cărora anumite persoane au intrat în curtea acestuia și câteva căruțe cu gunoi au fost răsturnate în fața ușii și sub ferestrele acestuia (ibidem, pct. 67-68). Exercitarea efectivă a dreptului la respectarea domiciliului impune adoptarea

de către stat a tuturor măsurilor rezonabile și adecvate necesare pentru protejarea persoanelor împotriva deteriorării grave a mediului lor (Tătar împotriva României, pct. 88). Acest lucru presupune instituirea unui cadru legislativ și administrativ, care să permită prevenirea unor astfel de prejudicii. Statul dispune de o amplă marjă de apreciere în acest domeniu, deoarece Curtea nu recunoaște existența vreunui statut special al drepturilor omului în materie de mediu (Hatton și alții împotriva Regatului Unit).

33. Pentru încălcarea dreptului la respectarea dreptului la domiciliu reclamanta a solicitat încasarea de la fiecare pârât a câte 5 000 lei, în total 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

34. Cu concretizările ulterioare, reclamanta Tamara Leonte a solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Andrei Cebanu și Tatiana Cebanu a prejudiciului material în mărime de 53 203 lei ca rezultat al răspunderii delictuale pentru daunele provocate de scurgerea de apă din apartamentul pârâților; constatarea încălcării dreptului la viață privată și a dreptului la domiciliu ale reclamantei Tamara Leonte de către pârâții Andrei Cebanu și Tatiana Cebanu, precum și încasarea prejudiciului moral din contul pârâților în mărime de 10 000 lei (a câte 5 000 lei pentru fiecare drept încălcat) pentru încălcarea dreptului la viață privată și a dreptului la domiciliu al reclamantei; precum și compensarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată compuse din taxa pentru raportul de expertiză extrajudiciară în mărime de 6 300 lei, suma de 50 lei pentru efectuarea actului cu privire la inundare, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 500 lei, suma de 150 lei pentru citarea publică, a sumei de 110 lei cu titlu de cheltuieli pentru eliberarea informației din Registrul de stat al populației.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

35. Prin încheierea din 17 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea înaintată de Tamara Leonte privind renunțarea în parte la acțiune. S-a încetat procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Leonte împotriva ÎMGFL nr. 1 din Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, constatarea încălcării dreptului la viața privată, constatarea încălcării dreptului la domiciliu, obligarea de a deconecta de la serviciu public de alimentare cu apă a apartamentului, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a explicat reclamantei Tamara Leonte că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceluiași reclamant cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

36. Prin hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Leonte. S-a încasat în mod solidar de la Andrei Cebanu și Tatiana Cebanu în beneficiul Tamarei Leonte suma de 53 203 lei cu titlu de prejudiciu material

cauzat, suma de 6 300 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară, suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, suma de 1 596,09 lei în calitate de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, suma de 150 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru citarea publică, suma de 110 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru eliberarea informației din Registrul de stat al populației, precum și suma de 50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru întocmirea actului cu privire la inundare.

În rest, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Tamara Leonte către Andrei Cebanu și Tatiana Cebanu, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, constatarea încălcării dreptului la viața privată și a dreptului la domiciliu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

37. La 11 mai 2022, avocatul Roman Aronov, în interesele Tatiane Cebanu și lui Andrei Cebanu, a declarat apel împotriva hotărârii din 20 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

38. Prin decizia din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Roman Aronov, în interesele Tatiane Cebanu, lui Andrei Cebanu și s-a menținut hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Leonte împotriva lui Andrei Cebanu și Tatiane Cebanu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, constatarea încălcării dreptului la viața privată și a dreptului la domiciliu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

39. Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând lucrările dosarului în raport cu starea reală de fapt a reținut că prima instanță a admis parțial pretențiile Tamarei Leonte, concluzionând că pârâții i-au cauzat un prejudiciu material, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Andrei Cebanu și Tatiana Cebanu în beneficiul Tamarei Leonte a sumei de 53 203 lei cu titlu de prejudiciu material pentru daunele provocate de scurgerea de apă admisă din apartamentul ce aparține pârâților.

40. Deoarece în această parte hotărârea nu este contestată și ghidându-se de dispozițiile art. 27 și art. 373 din Codul de procedură civilă, cum și de principiul disponibilității părților și examinării cauzei în limitele apelului,

instanța de apel atestă corectitudinea soluției instanței de fond dată în acest sens.

41. Respectiv, instanța de apel a considerat că urmează să examineze legalitatea hotărârii primei instanțe doar în partea contestată, și anume, în partea necitării legale a Tatianei Cebanu și lui Andrei Cebanu.

42. Instanța de apel a reținut că avizului de recepție împreună cu plicul a fost returnat de către Oficiul Poștal, cu inscripția „nereclamat”, apelanții/pârâți Tatiana Cebanu și Andrei Cebanu fiind citați pe adresa de domiciliu, și anume, mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. XX conform datelor din Registrul de stat al bunurilor imobile.

43. Ulterior, Tatiana Cebanu și Andrei Cebanu au fost citați de către instanța de fond la adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. XX, conform Extrasului din Registrul de stat al populației, însă, avizului de recepție împreună cu plicul au fost returnate de către Oficiul Poștal, cu inscripția „nereclamat”. Totodată, Tatiana Cebanu și Andrei Cebanu, au fost citați public prin intermediul ziarului Makler.

44. Instanța de apel a notat că instanța de fond a respectat dispozițiile legale ce guvernează instituția comunicării actelor de procedură, iar Tatiana Cebanu și Andrei Cebanu au cunoscut despre judecarea cauzei. Ultimii, fiind citați la adresa de domiciliu precum și prin aviz public, respectiv, nu pot invoca necunoașterea despre proces, or materialele cauzei denotă clar, cert și indubitabil contrariul.

45. De asemenea, instanța de apel a menționat că deoarece apelanții Tatiana Cebanu și Andrei Cebanu nu au invocat alte motive în susținerea apelului declarat, decât încălcarea procedurii de citare, însă, totuși făcând o analiză integrală a probatoriului, atestă despre corectitudinea soluției date de instanța de fond, care a examinat cauza sub toate aspectele, identificând și aplicând corect cadrul legal ce guvernează situația juridică dedusă judecății în raport cu situația faptică constatată și reținută.

46. În consecință, instanța de apel atestă despre lipsa temeiurilor de a interveni în soluția instanței de fond, ori ultima corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent situației litigioase, dedusă judecății, motivele invocate de apelant în necesitatea combaterii concluziei instanței de fond în partea admiterii pretențiilor, fiind lipsite de suport probant și de acoperire legală, urmând a fi respinse.

47. Subsecvent, în conformitate cu art. 94 din Codul de procedură civilă, ținând cont că acțiunea inițială a fost admisă, instanța de apel a considerat corectă soluția instanței de fond de admitere a pretenției reclamantei privind încasarea cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

48. La 07 aprilie 2023, avocatul Roman Aronov, în interesele Tatianeii Cebanu și lui Andrei Cebanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

SOLICITAREA RECURENTULUI

49. În susținerea recursului reprezentantul recurenților a indicat că instanțele ierarhic inferioare la examinarea cauzei au încălcat esențial normele de drept material și procedural.

50. Recurenții consideră că hotărârea primei instanțe cuprinde motive contradictorii, iar motivarea soluției judiciare este expusă neclar, ceea ce este inadmisibil din punct de vedere al temeiniciei actului judiciar. Respectiv, instanța are obligația de a arăta motivele de fapt și de drept care au format convingerea judecătorului de a admite cerințele.

51. Din materialele cauzei rezultă că instanța nu și-a îndeplinit obligația de a informa partea adversă despre depunerea acțiunii de către Tamara Leonte, ori la materialele cauzei nu este nici o confirmare că acțiunea și citațiile au fost înmânate sub semnătură recurenților/pârâți.

52. Reprezentantul recurenților a indicat că din 08 iulie 2014, Tatiana Cebanu și Andrei Cebanu, locuiesc în mun. Chișinău, bd. XXXXX, ap. XX, respectiv, la caz nu se aplică prevederile art. 108 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

53. De asemenea, reprezentantul recurenților a reiterat explicațiile expuse în instanța de apel în susținerea poziției sale pe faptul netemeiniciei acțiunii depusă de Tamara Leonte. În drept, a indicat prevederile art. 432 alin. (1), (2) lit. a), b) și alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

54. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

55. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 24 ianuarie 2023. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2023, a fost expediată avocatului Roman Aronov, care reprezintă interesele Tatianeii Cebanu și lui Andrei Cebanu, prin intermediul poștei electronice la 22 martie 2023. (f.d. 114). Astfel, recursul declarat de către avocatul Roman Aronov, în

interesele Tatianeii Cebanu și lui Andreii Cebanu, la 07 aprilie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

56. La 17 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimatei, copia recursului declarat de către avocatul Roman Aronov, în interesele Tatianeii Cebanu și lui Andreii Cebanu, împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

57. Intimata Tamara Leonte nu s-a folosit de dreptul de a depune referință, asupra cererii de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

58. Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023. Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de către avocatul Roman Aronov, în interesele Tatianeii Cebanu și lui Andreii Cebanu, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

59. Art. 433 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).”

60. Art. 432 alin. (1), (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

61. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

62. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

63. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

64. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat. Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor

de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

65. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

66. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

67. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

68. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

69. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

70. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

71. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

72. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de avocatul Roman Aronov, în interesele Tatiane Cebanu și lui Andrei Cebanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură

civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

73. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Roman Aronov, în interesele Tatianeii Cebanu și lui Andrei Cebanu, împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat